

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

Overleg Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde (openbaar)

Vastgesteld verslag inclusief acties

<i>Datum overleg en tijd:</i> 4 juli 2019	<i>Opgesteld door:</i> A. Leeuwenkuijl.
<i>Overleg plaats:</i> Gemeentehuis van Tynaarlo, Kornoeljeplein 1 te Vries.	<i>Volgend overleg:</i> 12 december 2019.
Deelnemers	
<u>Aanwezig:</u> C.H. van den Berg (IVN Eelde-Paterswolde) O.G. de Jong (Groningen Airport Eelde) A. Leeuwenkuijl (secretaris) H.R. Roelofs (provincie Groningen) K. Stol (penningmeester SOCROLE). W.P.M. Urlings (voorzitter) C. van Balen-Peeters (ministerie van IenW) D.C. Teunissen (ministerie van IenW)	<u>Afwezig:</u> M. Adema (Luchtverkeersleiding Operations Eelde) G. Akkerman (provincie Drenthe) F.A.J. van Beukering (omwonenden van de luchthaven gemeente Groningen) M. Gerritsen (KLM Flight Academy) C. Kuperus (gemeente Groningen) B.F. Luinge (omwonenden van de luchthaven gemeente Tynaarlo) R. Mulder (omwonenden van de luchthaven gemeente Groningen) J.E. Ploeger (gemeente Tynaarlo)
Verslag	Actie
1. Opening, mededelingen en presentielijst De voorzitter opent het overleg om 11:03 uur en heet de aanwezigen hartelijk welkom en verzoekt de aanwezige leden de presentielijst te tekenen. De voorzitter heeft de volgende mededelingen: - Overleg heeft een afwijkend tijdstip, waardoor vermoedelijk minder leden aanwezig zijn; - Berichten van verhindering zijn ontvangen van de afwezigen. Vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zijn C. van Balen-Peeters en D.C. Teunissen aanwezig om informatie te geven over de projecten: - 'Luchtruimherziening'; - 'Luchtvaartnota'; - 'Meten & Berekenen van vliegtuiggeluid'. Bereidt nogmaals met een delegatie langs te komen bij een overleg van de CRO luchthaven Eelde indien wenselijk.	Leden: presentielijst tekenen.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

2. Spreekrecht Er is gebruik gemaakt van spreekrecht: Spreker stelt dat de publicatie niet juist was van wanneer deze bijeenkomst zou plaatsvinden. De voorzitter geeft aan dat de aankondiging netjes op de website gepubliceerd is en normaal doorgegeven is.	
3. Vaststelling agenda Agendapunt 10 vervalt, deze is per abuis dubbel op de agenda gekomen (punt 8). Agenda wordt verder ongewijzigd vastgesteld.	
4. Verslag inclusief actielijst overleg 14 februari 2019 Het concept verslag inclusief actielijst van 14 februari 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.	Leeuwenkuijl: vastgesteld verslag plaatsen op website
5. Ingekomen en uitgaande stukken Geen opmerkingen. <u>Ingekomen stukken:</u> a. Overzicht deelname overleggen herzien van de CRO luchthaven Eelde. b. Brief GAE, Informatie afhandeling klachten door ILT. <u>Uitgaande stukken:</u> c. Brief voorzitters CRO luchthavens van nationale betekenis aan ministerie IenW.	Voor kennisgeving aangenomen. Bespreken bij: punt 8. Bespreken bij: punt 13.
6. Intensivering Meldingenloket vliegverkeer GAE Roelofs geeft een update met betrekking tot de intensivering van het Meldingenloket vliegverkeer GAE (hierna: loket): Het meldingenprotocol zorgde ervoor dat het mogelijk was om te registreren en rapportages te maken. Met de aanvullende systemen zal het mogelijk worden om alle meldingen te analyseren en een reactie te geven aan de melder. Ook om te kijken waar nu precies de toename van het aantal meldingen zijn grondslag in vindt. Roelofs, Akkerman en Leeuwenkuijl hebben gesproken of het type reactie en zullen dit proberen te modelleren. En hebben goede hoop dat de extra mogelijkheid voor de melders prettiger is. Hebben gemerkt dat roeien met de riemen die we hebben, toch wel wat onbevredigend is. De mogelijkheden komen er nu. Het ministerie van IenW is financieel niet over de brug gekomen en de subsidie verlening is vertraagd,	Voor kennisgeving aangenomen.

waardoor later gestart wordt. Extra middelen worden hiermee gedekt. Alle meldingen worden vanaf 1 juli 2019 geregistreerd én onderzocht. Opgemerkt wordt dat sommige mensen met een bepaald doel melden en dat daardoor de mensen die echt klagen niet meer bediend kunnen worden. Er wordt onderscheidt gemaakt tussen frequente en overige melders, waarbij het criterium voor een frequente melder 50 meldingen op jaarbasis is (ook in afhandeling). Daarnaast wordt opgemerkt dat het een belangrijke stap is waarbij het belangrijk is om hiervoor aandacht in de media te vragen. De voorzitter stelt dat als alles klaar is de media benadert zal worden.	
7. Informatie Luchtruimherziening, Luchtvaartnota en Meten & Berekenen van vliegtuiggeluid De voorzitter ligt toe dat er op dit moment nogal wat aan de hand is in het kader van de luchtruimherziening, luchtvaartnota en het meten versus berekenen. Daarnaast alle ontwikkelingen bij Lelystad. Vanuit het ministerie van IenW is er een delegatie aanwezig, Van Balen-Peeters en Teunissen, om een toelichting te geven op deze onderwerpen. Van Balen-Peeters is sinds januari 2019 omgevingsmanager programma Herziening Luchtruim. Teunissen is beleidsmedewerker bij het ministerie, grootste deel is het dossier meten versus berekenen en daarnaast andere geluidsdossiers. <i>Informatie over het programma Luchtruimherziening en de Luchtvaartnota 2020 – 2050:</i> In 2017 en 2018 is veel informatie opgehaald. Het resultaat van deze verkenningsfase is samengevat in een Bloemlezing, met thema's die in de Luchtvaartnota worden opgenomen. In maart 2019 is de NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau) opgesteld. Waarna een zienswijzenprocedure heeft plaatsgevonden. Op het moment van spreken in fase plan-MER (milieueffectrapportage), een beleidsvormende periode. Met het programma Luchtruimherziening werkt het ministerie samen met andere partners aan een integrale, toekomstbestendige inrichting en beheer van het luchtruim en in gerichte dialoog met de omgeving (stakeholders). Doelen van de herziening zijn verruiming van civiele en militaire capaciteit, efficiënter gebruik en beheer van het luchtruim en beperken van de impact van vliegroutes op de omgeving. Aangegeven wordt dat veiligheid een randvoorwaarde is en géén doel. Het programma kent de volgende resultaten: - Resultaten behaald voor 2023: dit zijn tussentijdse verbeteringen in het huidige luchtruim. De prioriteit ligt daarbij op het wegnemen van belemmeringen om zoveel mogelijk ongehinderd te klimmen op de aansluitroutes van Lelystad Airport. De realisatie hiervan vindt plaats uiterlijk in de winter van 2021/2022.	Voor kennisgeving aangenomen. Genoemde punten worden meegenomen door delegatie ministerie van IenW.

- Resultaten in 2023: dit is de realisatie van de hoofdstructuur. Het gaat hierbij om een beter benutting van het luchtruim: de herinrichting van het noordelijk deel en zuidoostelijk deel van de Nederlandse luchtruim.
- Resultaten na 2023: waarbij wordt voortgebouwd op de hoofdstructuur 2023. Deze staat aan de basis van elke van de varianten die worden gebruikt om uiteindelijk te komen tot een voorkeursvariant. Deze voorkeursvariant beschrijft een plan voor een doorontwikkeling van een toekomstbestendig luchtruim vanaf 2023 op weg naar 2035.

De onderzoeksfase van het programma is afgerond met een Startbeslissing Luchtruimherziening (april 2019). De voorkeursbeslissing staat gepland voor eind 2020. Ook voor dit programma wordt een plan-MER opgesteld.

Gevraagd wordt hoe de issues rond Lelystad Airport ingebakken zijn in het traject Luchtruimherziening.

Spoor 1 gaat over Lelystad Airport. Spoor 1 moet vóór 2023 gerealiseerd zijn, een verbetering van bestaande routes, zie resultaten hierboven.

Met de komst van de F-35 heeft Defensie behoefte aan grotere aaneengesloten oefenruimte. Daarnaast is er een civiele behoefte aan luchtruim in het oosten en zuidoosten. Dat samen maakt de uitbreiding van het bestaande militaire oefengebied in het noorden (dat grotendeels boven zee en deels boven de kop van Noord-Holland, Friesland en het noorden van Groningen ligt) de enige kansrijke optie. Dit is onderdeel van Resultaat 2023 (zie hierboven). De beslissing is genomen, maar het is wel zaak om de regio goed te informeren wat het precies betekent en hoe het gebruik eruit gaat zien. Het ontwerpproces van de uitbreiding van het noordelijk oefengebied is nog in volle gang. Dat betekent dat de precieze laterale en verticale begrenzingen nog niet zijn bepaald.

Er worden door meerdere leden opmerkingen gemaakt over hoe het besluit over een militair oefengebied in het noorden past in het proces van participatie. Het besluit kwam voor meerdere mensen als verassing.

Voorzitter vraagt waar dit besloten is en of de CRO luchthaven Eelde hier meer informatie over mag hebben.

Dit wordt uitgezocht.

Vanuit de delegatie wordt aangegeven dat de wens bestaat om 2 / 3 keer per jaar aan te schuiven bij de CRO luchthaven Eelde.

Informatie Meten en berekenen van vliegtuiggeluid:

In opdracht van het ministerie van IenW doen het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu), KNMI (Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut) en het NLR (Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum) onderzoek naar het meten en berekenen van vliegtuiggeluid. Het onderzoek zit op het moment van spreken nog in de verkenningsfase. De verwachting is dat in het najaar van 2019 de eerste resultaten zullen verschijnen. De uitwerkingsfase ergens begin 2020.

Er wordt ook gewerkt met een groep onafhankelijke experts. In deze groep zitten ook deskundigen die zijn gekozen door vertegenwoordigers van omwonenden van luchthavens. De groep bestaat uit acht experts, zowel nationaal als internationaal. Deze groep experts adviseren en denken mee met de drie onderzoekspartijen. De eerste tussenresultaten zullen waar mogelijk onderdeel zijn van de Luchtvaartnota 2020 – 2050. Het eindresultaat niet, dan is het ontwerp van de Luchtvaartnota namelijk al uit. De Jong vraagt meer aandacht voor de HEMS-vluchten (HEMS staat voor Helicopter Emergency Medical Service, de vluchten van de MMT-helikopter, Mobiel Medisch Team, zijn HEMS-vluchten. Op verschillende luchthavens gelden op dit moment allemaal verschillende regels hoe er met deze vluchten omgegaan wordt in het geluid en de contouren die er zijn. Er werd aangegeven dat er in de toekomst een aparte geluidsruimte voor de HEMS-vluchten zou komen. Achteraf verrast, nu we bezig zijn met het Luchthavenbesluit, door het feit dat er wel een aparte geluidsruimte komt maar uiteindelijk wel voor de hele geluidsruimte meedoet in het geluid. Pleidooi: laten we met elkaar afspreken dat we de HEMS-vluchten belangrijk vinden, de HEMS-vluchten overal buiten laten en niet mee laten tellen in de geluidscontour. Praktisch, je wil niet in de toekomst hebben dat de exploitant van een luchthaven een keuze moet maken tussen HEMS-vluchten en commerciële vluchten. Geen universele benadering, elke luchthaven is namelijk anders. De voorzitter wil dit graag ondersteunen. De regio is onder twee condities akkoord gegaan, door verplaatsing standplaats MMT-helikopter een mindere belasting op de stad Groningen en de toezegging dat de HEMS-vluchten buiten de bestaande geluidsberekeningen zouden blijven. Dit vraagstuk is geen onderdeel van de programmatische aanpak voor vliegtuiggeluid, maar dit onderwerp speelt wel binnen het Ministerie. De delegatie van het ministerie van IenW neemt dit mee terug. Van den Berg wil aan het meegeven dat op dit moment het geluid van vliegtuigen tijdens het warmdraaien/taxiën nergens gemeten of berekend kan worden. Aangeven wordt dat dit door geluid als heel belastend en vervelend ervaren kan worden. De delegatie van het ministerie van IenW geeft aan dat dit signaal bekend is en gekeken wordt of hier in het kader van de Luchtvaartnota iets over gezegd kan worden.	
8. Brief informatie afhandeling klachten door ILT De Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde (VOLE) is naar de bestuursrechter gestapt. Om die reden gaat De Jong niet inhoudelijk in op de genoemde brief. Daarnaast merkt De Jong op dat we onderling geen politiek moeten bedrijven, maar in gesprek met elkaar blijven.	Voor kennisgeving aangenomen en voorzitter aandacht vragen opmerking.

Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde

De voorzitter neemt de opmerking op en zal richting betrokkenen aandacht hiervoor vragen.	
9. Informatie Sighting ABReL Naar volgend overleg, in verband met afwezigheid Luinge.	Agenderen volgend overleg
10. Brief Komt te vervallen.	
11. Meldingenrapportage 2018 Akkoord.	Voor kennisgeving aangenomen.
12. Meldingenrapportage eerste kwartaal 2019 Akkoord. Opgemerkt wordt dat de trend in de gaten gehouden gaat worden over de ervaren hinder, ook met het oog op het feit dat de Beechcraft Barons van de KLM Flight Academy weg zijn. Van Gerritsen (KLM Flight Academy) is voornemens volgend overleg samen met hun directeur een toelichting te geven op de hun plannen en ontwikkelingen in de komende periode.	Voor kennisgeving aangenomen.
13. Overzicht deelname overleggen Gevraagd wordt waarom er binnen de CRO luchthaven Eelde niet over de verzonden brief van de voorzitters gediscussieerd is. De voorzitter: de onderwerpen zijn allemaal aan de orde geweest tijdens overleggen van de CRO luchthaven Eelde. Ik vond niet dat het afweek van wat we hier zeggen. Dit wordt begrepen.	Voor kennisgeving aangenomen.
14. Rondvraag Geen gebruik van gemaakt.	
15. Sluiting De voorzitter sluit het overleg om 12:53 uur en bedankt de leden voor hun aanwezigheid.	